

E Govl (ca. 1 km)

Stien op over bakken fra Dyvig og videre langs Mjels Vig kaldes "E Govl". Fra toppen er der flot udsigt over Als Fjord og langt ind i Aabenraa Fjord. Langs skrænten ned til Mjels Vig er der et smukt gammelt krat, hvor gransanger og gulbug synger i yngletiden. Mange af stammerne er overgroede med vedbend, der giver krattet et gammelt og næsten regnskovsagtigt udtryk.

Mjels Sø (ca. 4 km)

Mjels Sø har, ligesom Oldenor, været tørlagt og opdyrket, men i 2006 blev den igen sat under vand. Det maleriske pumpehus med kanal- og slusesystem er bevaret, og der kan du nyde din kaffe ved de opstillede borde og bænke. Det er planen, at pumpehuset skal indrettes med en udstilling om søen og dens dyre- og planteliv. Mjelsgård med de røde mursten har et gammelt fundament, der kan dateres helt tilbage til middelalderen.

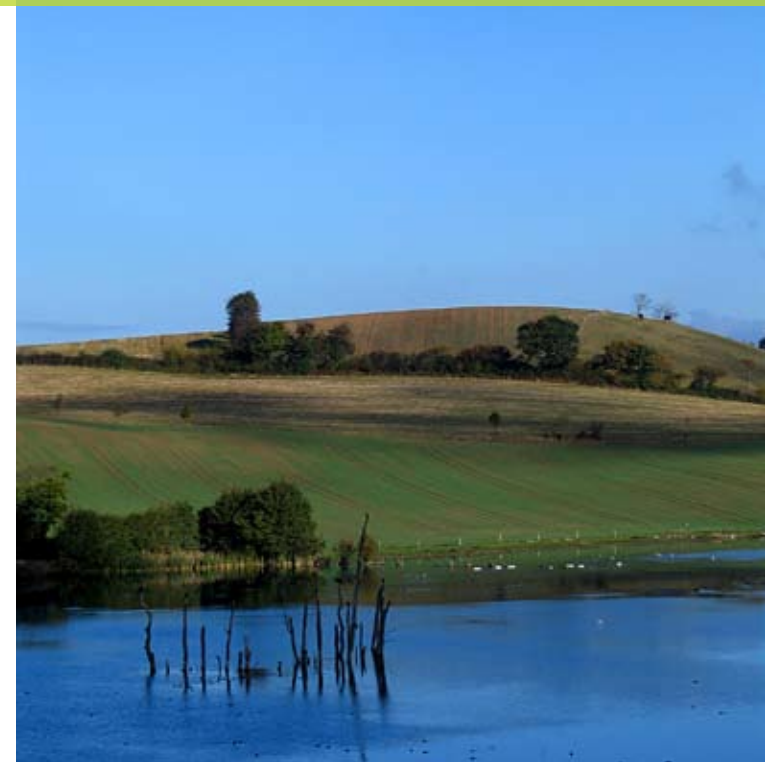
God tur!

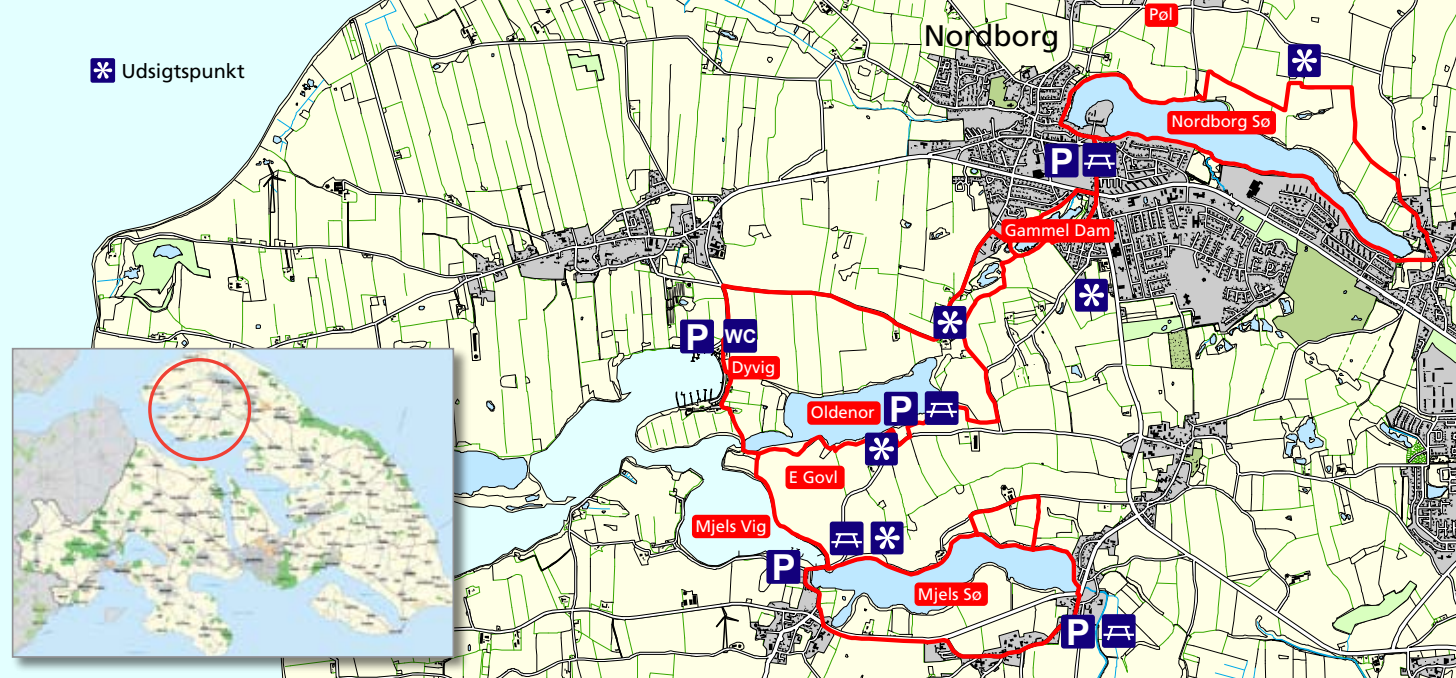

Sønderborg Kommune
Fagcenter Sundhed og
Fagcenter Natur, Miljø og Byg
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg
www.sonderborg.dk

Søerne på Nordals

Fire vandreruter

Søerne på Nordals

Denne folder fortæller om rundture omkring fire søer på Nordals. Det er fire vandreture, der kan vandre hver for sig eller kombineres på forskellig måde, alt efter temperament. To af søerne har været drænet og opdyrket, men er nu genskabt, og der er allerede kommet et alsidigt fugleliv. Alle fire søer har tidligere været forbundet med fjorden som bugter eller vige, men er nu blevet ferskvandssøer. Stierne ligger i et kuperet landskab, der er højdedrag med smukke udsigter, og man kan komme meget tæt på søernes fugleliv.

Har du mountainbike, kan du også cykle ruterne, men husk at tage hensyn til de gående.

Udgangspunkter for de enkelte ture, hvor der kan parkeres, er markeret på kortet med P.

Nordborg Sø (ca. 6 km)

Nordborg er vokset op omkring slottet. Et sagn fortæller, at "Alsborg" blev anlagt omkring år 1150 i bunden af en fjord. Fjorden er nu lukket til og blevet til Nordborg Sø. Slottet har gennem tiderne tilhørt sønderjyske hertuger, men huser nu en efterskole. Selvfølgelig har slottet sit eget hus-spøgelse, "den grå dame", men hun er vanskelig at få at se, for der er kun offentlig adgang i dagtimerne. Tættest på byen går stien helt nede ved vandkanten med troland og toppet lappedykker på den ene side og kolonihaver på den anden. Boligblokkene blev bygget i 1950'erne, da byen voksede med ca. 1500 indbyggere om året, mest fordi Danfoss dengang voksede hastigt. I Lavensby snor vejen sig idyllisk mellem de gamle huse, og fra bakketoppen uden for byen er der udsigt til Nordborg Slot og vandtårnet.

I Pøl findes verdens ældste fællesmejeri, der blev oprettet i 1865, lige efter tyskerne havde erobret Sønderjylland. Nordborg Sø er gennem tiden blevet hårdt belastet med spildevand, og der har derfor dannet sig meget fosfor på bunden. Selvom der nu er gjort en indsats for at standse udledning af spildevand til søen, frigives der alligevel næring til alger, som hver sommer de sidste mange år har farvet søen grøn. I 2006 fik søen tilsat aluminium for at binde den skadelige fosfor, og det har allerede givet en langt klarere sø.

Gammeldam (ca. 2 km)

Stien, der er en kort rundtur om søen, starter ved vejkrydset oven for Nordborg Slot. Selvom der ligger villakvarterer tæt omkring søen, er der et livligt fugleliv. Der er næsten altid en større flok grågås, der højlydt gør opmærksom på sin tilstedeværelse, mens tårnfalken hænger stille i luften over de grønne områder i håb om at øjne en mus. En tur omkring Oldenor kan udmærket begynde ved Gammeldam.

Oldenor (ca. 4,5 km)

Oldenor er en sø, der har været drænet og opdyrket. I 1993 blev den igen sat under vand, og nu er den et sandt fugleparadis. Fra udsigtspunktet til højre for P-pladsen kan du se grågås, skarv, fiskehejre og små dykænder som taffeland og troland. Om vinteren er der spændende arter som stor skallesluger, hvinand og sangsvane. Ofte er der kæmpe flokke af pipeand, og det sker, at en havørn svæver over søen. En afstikker fra stien går ned til den hyggelige lystbådehavn, Dyvig, hvor turen også fint kan starte.

